

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Várgedő Lajos ügyvéd (**képviselő címe**) által képviselt I. **rendű felperes** (I.rendű felperes címe) I. rendű, II. **rendű felperes** (II.rendű felperes címe) II. rendű és III. **rendű felperes** (III. **rendű felperes címe**) III. rendű felpereseknek, a dr. Kovács Judit jogtanácsos által képviselt Budapesti Közlekedési Vállalat Zártkörűen Működő Részvénytársaság (**alperes címe**) alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, - amelybe az alperes pernyertessége érdekében a dr. Berta Tamás jogi előadó által képviselt **alperesi beavatkozó** (**alperesi beavatkozó címe**) beavatkozott, - a Fővárosi Bíróság 2007. január 11. napján meghozott, 6.P.29.108/2001/54. számú ítélete ellen, az I-III. rendű felperesek részéről 57., az alperesi beavatkozó részéről 55. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott rendelkezéseit nem érinti, a fellebbezett rendelkezéseit pedig részben megváltoztatja és a közlekedési többletköltség pótlására megállapított 2007. január 31-ig lejárt járadék összegét 393.000 (háromszázkilencvenháromezer) forintról 318.000 (háromszáztizennyolcezer) forintra, és abból 24.000 (huszonnégyezer) forint után 2001. szeptember 1-től, 144.000 (száznegyvennégyezer) forint után 2003. július 1-től, 150.000 (százötvenezer) forint után 2006. január 15-től, a háztartási kisegítővel kapcsolatosan megállapított 2007. január 31-ig lejárt járadékösszegét 3.025.000 (hárommillió-huszonötezer) forintról 2.375.000 (kettőmillió-háromszázhetvenötezer) forintra és ebből 1.075.000 (egymillió-hetvenötezer) forint után 2003. január 15-től, 1.300.000 (egymillió-háromszázezer) forint után 2006. január 2-től járó kamataira leszállítja, az I. rendű felperes által térítendő kereseti illetéket 205.860 (kettőszázötezer-nyolcszázhatvan) forintra, a II-III. rendű felperesek által térítendő kereseti illetéket 396.420 (háromszázkilencvenhatezer-négyszázhusz) forintra felemeli. Az első fokú ítélet további fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Egyetemlegesen kötelezi a II-III. rendű felpereseket, hogy 15 nap alatt fizessenek meg az alperesi beavatkozónak 250.000 (kettőszázötvenezer) forint első- és másodfokú perköltséget. Az I. rendű felperes és az alperesi beavatkozó az első- és másodfokú eljárásban felmerült költség...t maga köteles viselni.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy 205.860 (kettőszázötezer-nyolcszázhatvan) forint, a II-III. rendű felpereseket, hogy 396.420 (háromszázkilencvenhatezer-négyszázhusz) forint, az alperesi beavatkozót, hogy 319.620 (háromszázötvenkilencezer-hatszázhusz) forint, illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az államnak külön felhívásra fizessen meg.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az I. rendű felperest az alperes által üzemben tartott autóbusz 1998. november 6-án elgázolta. Az alperes kártérítési felelősségét jogerős közbenső ítélet már megállapította. A balesetben az I. rendű felperes koponyasérüléseket - kétoldali állkapocscsont-törést, valamint a bal szemüreg külső szélén arccsont-törést - és agyzúzódást szenvedett. Az agyzúzódás következményeként a bal szemén kettős látás alakult ki, és a térlátása is megromlott. Mozgásszervi panaszai természetes megbetegedés következményei.

Az I. rendű felperes és néhai házastársa keresetükben nem vagyoni kártérítés, kártérítési járadék és baleset folytán keletkezett költségek, valamint dologi kárai megtérítésére kérték az alperest kötelezni.

Nem vagyoni kártérítésként az I. rendű felperes 5.500.000 forintot, néhai házastársa 4.500.000 forintot követelt. Az I. rendű felperes házastársa 2004. november 23-án elhunyt. Örökösei a gyermekei, II-III. rendű felperesek, akik jogutódként léptek perbe.

Az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes javára 3.000.000 forint, a II-III. rendű felperesek javára jogelődjük jogán 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítést ítélt meg, azok 1998. november 6-tól, a baleset napjától járó kamataival együtt.

Kötelezte az alperest az I. rendű felperes dologi kárainak, költségeinek, 1998. november 6-a és 2007. január 31-e között lejárt kártérítési járadékának, összesen 3.573.088 forintnak és 2007. február 1-től havi 56.000 forint kártérítési járadéknak a megfizetésére is.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A döntésének indokolásában kifejtette:

Az I. rendű felperes baleseti eredetű egészségkárosodása - a kettős látás és a térlátás hiánya - miatt csak korlátozott életmódot tud folytatni. A természetes megbetegedés folytán kialakult mozgáskorlátozottsága miatt amúgy is korlátozott

életlehetőségei a látászavarait csak súlyosbították. Az I. rendű felperes nem vagyoni hátrányainak kiegyenlítésére 3.000.000 forint alkalmas.

Az I. rendű felperes balesetből származó egészségromlása a házastársa életét is hátrányosan befolyásolta. A hosszabb időn át kórházban ápolt I. rendű felperest rendszeresen látogatta, a látási nehézségei miatt a házastársának a kórházból való elbocsátását követően is állandóan segítségére kellett lennie. Emiatt a nyugdíjasként végzett munkáját, közéleti tevékenységét csak korlátozott mértékben tudta folytatni. Alaptalanul hivatkozott az alperesi beavatkozó arra, hogy a nem vagyoni kártérítés iránti igény olyan személyhez kötött jogosultság, amely csak személyesen érvényesíthető és abban jogutódlásnak nincs helye. A nem vagyoni kártérítés jogosultja által megindított pert ugyanis az ítélkezési gyakorlat szerint az örökösök folytathatják. A II-III. rendű felperesek jogelődjenek a hátrányosan megváltozott élethelyzete folytán bekövetkezett nem vagyoni sérelmeit 1.500.000 forinttal lehet kiegyenlíteni, amelynek együttes jogosultjai a II-III. rendű felperesek.

A II-III. rendű felperesek jogelődjenek a jövedelemvesztés megtérítésére irányuló igénye bizonyítottság hányában nem volt megalapozott. Megalapozottan követelte viszont az I. rendű felperes a dologi kárainak, a kórházban történt látogatásának, és az élelem feljavításával kapcsolatos költségeinek megtérítését is.

Az I. rendű felperest a tömegközlekedésben való részvételben természetes megbetegedés okozta mozgáskorlátozottságán kívül, a baleseti eredetű látászavarai is akadályozzák. A közlekedésben lényegében a baleseti eredetű egészségkárosodása miatt nem tud részt venni.

Ugyanezen okból szorul rá háztartási kisegítő igénybevételére is.

A közlekedési többletköltségei és a háztartási kisegítő igénybevételével kapcsolatos költségei összességükben pontosan nem határozhatók meg, ezért ezeknek a költségeknek a pótlására szolgáló járadékot a Ptk. 359. § (1) bekezdése alapján általános kártérítésként lehetett megítélni.

A közlekedési többletköltség pótlására szolgáló járadékot az 1999. április 1-től 2001. december 31-ig terjedő időre havi 3.000 forintban, 2002. január 1-től 2004. december 31-ig havi 4.000 forintban, 2005. január 1-től havi 6.000 forintban, a háztartási kisegítő igénybevételével kapcsolatos költségek pótlására szolgáló járadékot az 1999. március 1-től 2004. november 30-ig terjedő időre havi 25.000 forintban, 2004. december 1-től pedig havi 50.000 forintban volt indokolt megállapítani.

A keresetlevél benyújtását megelőző 6 hónapnál régebben lejárt járadékrészletek elévülésére vonatkozó elévülési kifogása az alperesi beavatkozónak alaptalan volt, mert a Ptk. 280. § (3) bekezdésében meghatározott 6 hónapos elévülési idő csak az elvesztett tartást pótló járadékokra vonatkozik, a kárként értékelendő költségek pótlására szolgáló járadékok elévülésére azonban nem.

Az alperesi beavatkozó fellebbezésében az első fokú ítélet részbeni megváltoztatásával az I. rendű felperes javára megítélt nem vagyoni kártérítés 800.000 forintra való leszállítását, a II-III. rendű felperesek nem vagyoni kártérítésre, valamint az I. rendű felperes járadékkövetelésre irányuló keresetének elutasítását kérte. A marasztalási összeg után a kamatfizetés kezdő időpontját 2001. november 5. napjában kérte megállapítani.

Hangsúlyozta, hogy az I. rendű felperesnek járó nem vagyoni kártérítést az elsőfokú bíróság túlzott, a balesetkori ár- és értékviszonyoknak, valamint az ítélkezési gyakorlatnak meg nem felelő összegben állapította meg.

Az I. rendű felperes a tömegközlekedésben mozgáskorlátozottsága miatt akkor sem tudna részt venni, ha abban a látásának megromlása nem zavarná. A háztartási kisegítő munkájára is rászorulna a mozgáskorlátozottsága miatt.

Az I. rendű felperes és a II-III. rendű felperések jogelődje a keresetlevelüket 2001. november 5-én nyújtották be a bírósághoz, ezért a Ptk. 283. § (3) bekezdése értelmében az I. rendű felperes 2001. májusát megelőző járadékköveteléseai egyébként is elévültek.

Továbbra is fenntartotta az elsőfokú eljárás során kifejtett jogi álláspontját, miszerint a nem vagyoni kártérítési igények tekintetében jogutódlásnak nincs helye.

A kamatfizetés kezdetének módosítására vonatkozó fellebbezési kérelmének indokaként hivatkozott a gépjármű üzembentartójának kötelező felelősségbiztosításáról szóló, a baleset idején hatályban volt 58/1991. (IV. 13.) Korm. rendelet 7. § (6) bekezdésére, amely úgy szól, hogy a baleset késedelmes bejelentése esetén, a bejelentést megelőző időre a biztosító kamat fizetésére nem köteles, kivéve, ha a károsult a kárbejelentéssel önhibáján kívül késlekedett.

Külön sérelmezte a perköltség megállapítását is; a pernyertesség-perveszteség arányához képest a terhére megállapított perköltséget túlzottnak tartotta.

A felperések fellebbezése a keresetüknek teljes mértékben helyt adó ítélet meghozatalára irányult.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az alperesi beavatkozó fellebbezése részben megalapozott, a felpereseké azonban alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és okszerűen, a Pp. 206. § (1) bekezdésében biztosított mérlegelési jogának keretei között maradva állapította meg az I. rendű felperes és a II-III. rendű felperések részére a nem vagyoni kártérítést, valamint az I. rendű felperes járadékának mértékét is.

Helyesen határozta meg az I. rendű felperes dologi kárainak, a baleset következtében keletkezett költségeinek pótlására szolgáló kártérítést is. Helytállóan jutott továbbá arra a következtetésre, hogy a II-III. rendű felperések jogelődjének a balesettel okozati összefüggésben álló jövedelemveszteségét a II-III. rendű felperesi jogelőd, illetve a II-III. rendű felperések nem bizonyították. Alaptalanul hivatkozott az alperesi beavatkozó arra, hogy a II-III. rendű felperések a jogelődjük nem vagyoni kárának megtérítésére nem támaszthatnak igényt, mert a nem vagyoni kártérítésre vonatkozó igény olyan személyhez kötött jogosultság, amely a károsult halálával elenyészik és így az örökösökre nem szállhat át. A nem vagyoni károk megtérítésére vonatkozó igényt a károsult ugyan valóban csak személyesen érvényesítheti, ha azonban a pert a károsult megindította, örökösei a megindított pert folytathatják és a nem vagyoni kártérítés őket illeti meg.

Nem osztotta azonban az ítéltábla az elsőfokú bíróságnak azt a jogi álláspontját, hogy csak az elvesztett tartást pótló járadéknak évülnek el a keresetindítást megelőző 6 hónapnál régebben lejárt részletei.

A Ptk. 280. § (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy „a tartásdíjat, életjáradékot és a baleseti járadékot időszakonként előre kell fizetni. A jogosult a 6 hónapnál régebben lejárt és alapos ok nélkül nem érvényesített részleteket bírósági úton többé nem követelheti.”

A jogszabály idézett szövegéből kétségtelenül következik, hogy a baleseti járadék - azaz a balesettel összefüggésben folyamatosan keletkező költségek és keresetvesztesség pótlására szolgáló járadék - olyan időszakonként visszatérő szolgáltatás, amelynek elévülési idejét a Ptk. 280. § (3) bekezdése 6 hónapban állapítja meg.

Az alperesi beavatkozó ezért alappal hivatkozott arra, hogy a keresetlevél benyújtását, 2001. novemberét megelőző 6 hónapnál régebben, 2001. májusát megelőzően lejárt járadékrészletek bírósági úton nem érvényesíthetők.

Az elsőfokú bíróság a közlekedési többletköltségek pótlására az 1999. április 1-től 2001. december 31-ig terjedő időre havi 3.000 forint járadékot ítélt meg. Ebből a követelésből az 1999. április 1. és 2001. április 30. napja között lejárt 75.000 forintos követelés elévült. A fennmaradó 318.000 forintból csak az azonos járadékrészletek után állapítható meg középső időponttól kamatfizetési kötelezettség. Így a 2001. május 1. napja és 2001. december 31. napja között havi 3.000 forintban megállapított, összesen 24.000 forint után 2001. szeptember 1-től, a 2001. január 1. és 2004. december 31. napja közötti időre havi 4.000 forintban megállapított, összesen 144.000 forint járadék után 2003. június 1-től, a 2005. január 1. napja és 2007. január 31. napja közötti időre havi 6.000 forintban megállapított, összesen 150.000 forint járadék után 2006. január 15-től járnak kamatok.

A háztartási kisegítővel kapcsolatos költségekre az 1999. március 1. és 2001. április 30. napja közötti időre havi 25.000 forintban megítélt, összesen 650.000 forint járadékrész elévült. A 2001. május 1. és 2007. január 31. napja között lejárt, összesen 2.375.000 forintból 2001. május 1. és 2004. november 30-a között lejárt havi 25.000 forinttal számítva 1.075.000 forint járadékrész után 2003. január 15-től, a 2004. december 1. és 2007. január 31-e között havi 50.000 forinttal számított 1.300.000 forint járadékrész után 2006. január 1-től köteles az alperes kamatot fizetni.

A felperesek igényüket ugyan közvetlenül érvényesíthették volna a biztosító, az I. rendű alperesi beavatkozó ellen is, a felperesek azonban az igényüket a károkozó ellen érvényesítették. A gépjármű üzembentartójának felelősségéről szóló kormányrendelet szabályai a kamatfizetési kötelezettségre nem alkalmazhatók, mert igényüket a felperesek nem a biztosítási jogviszonyra alapították. Az alperes ezért a Ptk. 360. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel, a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján, a kár bekövetkezésétől kezdve köteles kamatot fizetni.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az első fokú ítélet fellebbezett részét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg további fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

Az I. rendű felperes az alperesi beavatkozó pernyertességének-peresztességének arányára, továbbá a II-III. rendű alperesek lényegesen nagyobb arányú peresztességére az ítéltábla a Pp. 80. § (1) bekezdése alapján határozott úgy,

hogy a fellebbezési perköltségeiket az I. rendű felperes és az alperesi beavatkozó maguk viselik, míg a II-III. rendű felperesek az alperesi beavatkozó fellebbezési részperköltségét kötelesek megfizetni. A 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelesek a felperesek és az alperesi beavatkozó a le nem rótt eljárási illetéknek a pervesztességükhöz igazodó részét az államnak külön felhívásra megtéríteni.

Budapest, 2007. szeptember 14.

. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke, Dr. Szücs József s. k. előadó bíró, Dr. Németh László s. k. bíró